Nejvyšší státní zastupitelství

660 55 Brno, Jezuitská 4

tel.: +420 542 512 111, fax : +420 542 512 250

e-mail: podatelna@nsz.brn.justice.cz

datová schránka: 5smaetu

1 SPR 170/2018 - 7

Vážený pan Mgr. Michal Franěk náměstek sekce justiční a legislativní Ministerstvo spravedlnosti ČR Vyšehradská 16 128 10 Praha

Brno 31. 10. 2018

Interpelace ministra spravedlnosti ve věci elektronického spisu na soudech a státních zastupitelstvích

Vážený pane náměstku,

v návaznosti na Vaši žádost o součinnost k interpelaci ministra spravedlnosti ve věci elektronického spisu na soudech a státních zastupitelstvích, kterou podal dne 16. 10. 2018 poslanec Mgr. et Mgr. Jakub Michálek, sděluji níže uvedené.

Především je třeba uvést, že stávající trestní řád předpokládá vedení trestního spisu (zde myšleno souhrnně jako spis vedený o trestní věci) v analogové (listinné) podobě (viz např. § 55 až § 55b, § 65, § 159 ods.t 3, § 166 odst. 2 a 3, § 176 odst. 1 trestního řádu). Trestní spis se tedy nevede v elektronické podobě. Trestní spis standardně "putuje" od policejního orgánu přes státního zástupce až po soud v analogové podobě a tyto orgány s ním v analogové podobě pracují; na tomto nic nemění, že dílčí úkony trestního řízení mohou (musí) být prováděny elektronicky, např. doručení konkrétního dokumentu v elektronické podobě do datové schránky. V analogovém trestním spisu jsou dokumentovány jednotlivé úkony trestního řízení a obsahuje i důkazní prostředky opatřené v rámci dané věci. Trestní spis není možné zaměňovat s jinými spisy, které se vedou v rámci trestního řízení na státním zastupitelství (dozorové spisy, přezkumné spisy) nebo na soudu (spisy o rozhodování soudu v přípravném řízení).

Úvahy o vedení elektronického trestního spisu mají již delší trvání, ale takto zásadní změna praxe trestního řízení by byla zřejmě vhodná až v rámci rekodifikace trestního řádu (práce na rekodifikaci stále probíhají) a přizpůsobení trestního řízení této změně.

Policie České republiky provozuje informační systém Evidence trestního řízení (ETŘ). Tento informační systém je využíván nejenom pro evidenci trestního řízení, ale obsahuje řadu dalších funkcionalit souvisejících např. i s vyřizováním jiných věcí než trestních nebo souvisejících se správou policie; primárním účelem je ale samozřejmě vedení evidence o trestních věcech. Zde je třeba připomenout, že policejními orgány nejsou podle § 12 odst. 2 trestního řádu jen určené útvary Policie České republiky a jen některé další policejní orgány využívají informační systém ETŘ.

Státní zastupitelství využívá ke své činnosti primárně informační systém ISYZ, který ale není elektronickým systémem spisové služby a v rámci něho není veden elektronický trestní spis (důvody viz výše).

Státní zastupitelství má zřízenu funkcionalitu ETŘ Lite, která umožňuje, aby oprávněné osoby ze státního zastupitelství (státní zástupci a pověřené osoby z řad administrativního personálu), mohly nahlížet do ETŘ. Nahlížení do ETŘ je přísně řízeno přístupovými právy jednotlivých oprávněných osob k jednotlivým trestním věcem.

Státní zastupitelství též doručuje cestou ETŘ některá rozhodnutí policejnímu orgánu (např. usnesení podle § 172 trestního řádu) a naopak státnímu zastupitelství jsou zvláštní funkcionalitou v ETŘ doručovány následující druhy dokumentů:

- a) záznam o zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu,
- b) písemné zdůvodnění policejního orgánu podle § 159 odst. 2 trestního řádu,
- c) návrh na prodloužení lhůty k prověřování podle § 159 odst. 3 trestního řádu,
- d) písemné zdůvodnění policejního orgánu podle § 167 odst. 2 trestního řádu.

Dokumenty doručované touto cestou státnímu zastupitelství nejsou všechny dokumenty doručované policejním orgánem státnímu zástupci v rámci trestního řízení, ale jde o dokumenty obecně většího počtu a nastavený systém doručování byl zvolen vzájemnou dohodou Policie České republiky a státního zastupitelství za účelem snížení administrativní zátěže spojené s jejich dřívějším fyzickým doručováním. Tyto dokumenty jsou na státním zastupitelství tištěny a vkládány do příslušných dozorových spisů, neboť státní zastupitelství nevede elektronickou spisovou službu v plném rozsahu.

Nahlížení a doručování dokumentů cestou ETŘ je realizováno na základě Dohody mezi Policií České republiky a Nejvyšším státním zastupitelstvím o zpřístupnění informačního systému Evidence trestního řízení (ETŘ) ze dne 31. 8. 2010, ve znění dodatku č. 1 ze dne 21. 3. 2013; aktuálně se sjednává zcela nová dohoda.

Tedy není pravda, že Policie České republiky tiskne spisy jen na vyžádání a pro potřeby státního zastupitelství, ale statisticky ve většině případů (viz výše uvedená zmínka o dalších policejních orgánech) vytváří analogový trestní spis, který se vede v souladu s trestním řádem v dané věci a je postupně využíván (veden) v průběhu trestního řízení státním zástupcem a soudem. Evidenci dokumentů v ETŘ je třeba chápat jako elektronickou kopii trestního spisu, tedy jako velmi užitečnou pracovní pomůcku, která ale nenahrazuje vedení trestního spisu v jeho zákonné analogové podobě.

Tvorba analogových trestních spisů tedy není pouhým požadavkem státního zastupitelství, ale požadavkem trestního řádu.

Státní zastupitelství plně podporuje elektronizaci obecně a i v rámci trestního řízení. Na tomto místě je třeba zmínit projekt ELVIZ, což je nově připravovaný informační systém státního zastupitelství. Jeho hlavní změnou oproti stávajícímu stavu je to, že předpokládá plné vedení spisů státního zastupitelství v elektronické podobě (tedy nikoliv jen v agendě trestní, ale i v agendě netrestní působnosti a správy státního zastupitelství). Zde je nutno upozornit, že se bude jednat o elektronizaci spisů státního zastupitelství, nikoliv trestního spisu - tento bude zatím nadále veden v analogové podobě (důvody viz výše). IS ELVIZ má splňovat všechny předpoklady pro vedení spisové služby v elektronické podobě v elektronickém systému spisové služby. IS ELVIZ ale nebude jen elektronickým systémem spisové služby, ale je plánována řada dalších funkcionalit, které umožní efektivnější práci státních zástupců, a též i nástrojů pro lepší přehled o výkonu působnosti státního zastupitelství. Důležitou součástí má být i posílení statistik a možnosti statistického vyhodnocování činnosti státního zastupitelství. Aktuálně je projekt ve fázi analytických prací. Je třeba uvést, že usnesením Vlády České republiky č. 505 ze dne 8. 6. 2016 byl schválen dokument Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016 až 2020, který s vytvořením informačního systému ELVIZ počítá.

V případě potřeby dalšího vysvětlení či dalších informací se na mne, prosím, znovu obraťte.

S pozdravem

Mgr. Jiří Pavlík v. r. náměstek nejvyššího státního zástupce

Za správnost vyhotovení: Rišková